

OSOBY AUTYSTYCZNE NA RYNKU PRACY

3

LICZBY

Liczba osób z diagnozą spektrum autyzmu w Polsce systematycznie rośnie. W naszym kraju nie ma dokładnych danych na ten temat [1], jednak dokładniejsze analizy prowadzone w Stanach Zjednoczonych i Wielkiej Brytanii wskazują, że częstość występowania spektrum autyzmu **szacuje się na około 1-2% populacji** [2,3], co oznacza, że spektrum autyzmu występuje u jednej na 54-100 osób.

Dane te mogą jednak być bardzo zaniżone, ponieważ diagnoza spektrum autyzmu jest bardzo trudna [4].

WSKAŹNIKI

Wskaźnik **zatrudnienia osób autystycznych jest zatrważająco niski** – w państwach Europy Zachodniej wynosi niewiele ponad 10% populacji, w Polsce jest zdecydowanie niższy, dane mówią o poziomie zatrudnienia poniżej 1% [1,5].

CZAS PANDEMII

Nie ma danych na temat **wpływu pandemii Covid-19 na zatrudnienie** osób w spektrum autyzmu, jednak grupa ta może być szczególnie wrażliwa na pogarszającą się sytuację na rynku pracy.

Bieżące analizy rynku pracy w Polsce potwierdzają, że kryzys gospodarczy spowodowany pandemią koronawirusa w znaczący sposób ograniczył liczbę ofert pracy, przy czym na 10 analizowanych miast w Polsce, Poznań znajduje się na ostatnim miejscu [6].

BADANIA

Badania angielskie opublikowane na początku 2021 roku wskazują, że osoby autystyczne są dyskryminowane w obszarze zawodowym nie tylko ze względu na niski poziom zatrudnienia, lecz także – gdy otrzymają już pracę – piastują **stanowiska poniżej swoich kompetencji i kwalifikacji**, uzyskują niższe niż przeciętne pensje oraz niewystarczające wsparcie w rozwoju swoich potencjałów [9].

Tak niski poziom zatrudnienia to przede wszystkim efekt niezrozumienia przez społeczeństwo olbrzymiego potencjału osób w spektrum autyzmu.

PREDYSPOZYCJE

Zatrudnianie osób autystycznych nie wiąże się ze zwiększonymi kosztami w porównaniu z zatrudnianiem osób typowo rozwijających się [7].

Charakteryzuje ich często duże zaangażowanie i entuzjazm w wykonywaniu pracy. Jednocześnie są to osoby uczciwe, cierpliwe, skrupulatne i przestrzegające procedur [8]. Same osoby w spektrum deklarują dużą chęć i gotowość wejścia lub powrotu na rynek pracy w czasach pandemii [10].

RAPORTY

Według raportu NIK z 2020 roku oraz wielu badań prowadzonych na całym świecie [7] jednym z powodów tak niskiego wskaźnika aktywności zawodowej wśród osób w **spektrum autyzmu jest niska świadomość potencjalnych pracodawców**.

Kluczowe dla poprawy sytuacji osób autystycznych jest więc usunięcie błędnego przekonania [1], że osoba postrzegana jako odmienna nie może być efektywnym pracownikiem [1].

[1] Najwyższa Izba Kontroli "Wsparcie osób z autyzmem i zespołem Aspergera w przygotowaniu do samodzielnego funkcjonowania" 2020.

[2] Mehlmann-Wicks, J. Autism spectrum disorder Available online: <https://www.bma.org.uk/what-we-do/population-health/child-health/autism-spectrum-disorder> (accessed on 17 March 2021).

[3] Maenner, M.J. Prevalence of autism spectrum disorder among children aged 8 years — autism and developmental disabilities monitoring network, 11 sites, United States, 2016. MMWR Surveill Summ 2020, 69.

[4] Waś, A.; Sobaniec, P.; Kiriyluk, B.; Sendrowski, K.; Otapowicz, D. Czy to autyzm? Trudności w diagnozie. 2011, 41, 105–110.

[5] Wojciechowski, R. Where 75% of workers are on the autistic spectrum available online: <https://www.bbc.com/worklife/article/20191018-where-75-of-workers-are-on-the-autistic-spectrum> (accessed on 17 March 2021).

[6] Rynek pracy w czasie COVID-19 - Styczeń 2021. <https://grantthornton.pl/wp-content/uploads/2021/02/Rynek-pracy-w-czasie-koronawirusa-w-styczniu-2021-18-02-2021.pdf>

[7] Scott, M.; Jacob, A.; Hendrie, D.; Parsons, R.; Girdler, S.; Falkmer, T.; Falkmer, M. Employers' perception of the costs and the benefits of hiring individuals with autism spectrum disorder in open employment in Australia. PLOS ONE 2017, 12, e0177607, doi:10.1371/journal.pone.0177607.

[8] Rataj, K.; Szostakowska, S.; Wroniszewska, M.; Zalewski, P. Aktywizacja zawodowa dorosłych osób ze spektrum autyzmu przy użyciu technologii GSR. 38. http://www.pracowniasynapsis.pl/images/GSR/Raport_Synapsis.pdf

[9] Outcomes for disabled people in the UK: 2020 https://www.autistica.org.uk/news/autistic-people-highest-unemployment-rates?fbclid=IwAR1BPrC_u-Ysvuy7OLtNw2aD4WCapGLzO5gy2zRQck2xs7t7cOhnpgREdU

[10] The state of autism employment 2021 https://www.forbes.com/sites/michaelbernick/2021/01/12/the-state-of-autism-employment-in-2021/?sh=26e0dacc59a4&fbclid=IwAR1xeIX7A21Xr6lmd_k467By7h_ggZ0bjpmZCiaLcFsm5xRLjWbx-VbgcM

ŹRÓDŁA

Projekt pt. "Spektrum autyzmu – spektrum możliwości. Wsparcie w wejściu lub powrocie na rynek pracy dorosłych osób w spektrum autyzmu w czasie pandemii Covid-19" realizowany przez Centrum Wspierania Relacji dla Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Poznaniu 61-731, ul. F. Nowowiejskiego 11, będący usługą opracowania i testowania innowacji społecznych w obszarze minimalizowania skutków Covid-19 dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z terenu oraz dla województwa wielkopolskiego.

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

inkubator
REGIONALNY

FUNDACJA RELACYJNI

ROPS